

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 1/2013. (I. 15.) számú ajánlása a kereskedési platformok és a befektetési vállalkozások által az automatizált kereskedési környezetben alkalmazandó rendszerekről és kontrollokról

Az Európai Értékpapír-piaci Hatóság (a továbbiakban: EÉPH) a kereskedési platformok, befektetési vállalkozások és illetékes hatóságok által, automatizált kereskedési környezetben alkalmazandó rendszerekről és kontrollokról szóló iránymutatásait (a továbbiakban: iránymutatás) 2012. február 24-én tette közzé. A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (a továbbiakban: Felügyelet) az iránymutatás átvételét jelen ajánlás kiadásával teszi meg.

I.

Az ajánlás célja és hatálya

Az ajánlás célja

Az ajánlás célja, hogy biztosítsa a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bszt.) rendelkezéseinek, valamint a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (a továbbiakban: Tpt.) pénzügyi visszaélésekre (bennfentes kereskedelemre és piacbefolyásolásra) vonatkozó előírásainak mindazon rendszerek és kontrollok tekintetében történő közös, egységes és következetes alkalmazását:

- amelyeket a kereskedési platformoknak és befektetési vállalkozásoknak automatizált kereskedési környezetben be kell vezetniük; és
- amelyeket a kereskedési platformoknak és befektetési vállalkozásoknak a közvetlen piaci elérésre vagy a szponzorált elérésre irányuló szolgáltatásuk során alkalmazniuk kell.

Az ajánlás hatálya

Az ajánlás hatálya a következőkre terjed ki:

- a) elektronikus kereskedési rendszereknek szabályozott piac vagy multilaterális kereskedési rendszer (Multilateral Trading Facility – MTF) által történő működtetése;
- b) az elektronikus kereskedési rendszereknek – beleértve a kereskedési algoritmusokat is – befektetési vállalkozás általi, saját számlás kereskedését vagy ügyfelei megbízásainak végrehajtását célzó használata; és
- c) az ügyfelek megbízásainak végrehajtására irányuló szolgáltatás részeként a befektetési

vállalkozások által biztosított közvetlen piaci vagy szponzorált elérés.

A kereskedési platformoknak és befektetési vállalkozásoknak az elektronikus kereskedési rendszerekkel kapcsolatos, ezen ajánlásban megfogalmazott elvárásokat olyan vállalkozásokkal szemben is érvényesíteniük kell, amelyek piacműködtetők, illetve befektetési vállalkozások részére értékesítenek elektronikus kereskedési rendszereket, vagy ilyen rendszereket kiszervezett tevékenységet végzőként biztosítanak, vagy befektetési vállalkozások részére csatlakozási szolgáltatást biztosítanak a kereskedési platformokhoz.

Az ajánlás egyes pontjaiban foglalt elvárások a befektetési vállalkozásnak vagy hitelintézetnek nem minősülő olyan vállalkozásokra is vonatkozik, amelyek saját számlás kereskedést folytatnak, és tagként, résztvevőként vagy felhasználóként közvetlenül, illetve közvetlen piaci elérési szolgáltatáson (Direct Market Access – DMA) keresztül, vagy szponzorált eléréssel (Sponsored Access – SA) hozzáférhetnek a kereskedési platformokhoz. Ezekre a vállalkozásokra az ajánlás kereskedési platformokon történő tisztességes és rendezett kereskedésnek a hitelintézetnek vagy befektetési vállalkozásnak nem minősülő tagokat, résztvevőket és felhasználókat érintő elvárásaival kapcsolatos része, valamint az ajánlás kereskedési platformokat és befektetési vállalkozásokat érintő, a közvetlen piaci elérést és a szponzorált elérést szabályozó része vonatkozik.

Jelen ajánlásban a befektetési vállalkozásokra való hivatkozás, minden esetben az automatizált kereskedési rendszerben ügyfelei megbízásait végrehajtó, illetve saját számlás kereskedést folytató befektetési vállalkozásokat jelenti. MTF-et működtető befektetési vállalkozásokra az ajánlás kereskedési platformokra vonatkozóan megfogalmazott részei alkalmazandóak.

Az EÉPH meghatározása szerint a befektetési vállalkozások által használt elektronikus kereskedési rendszerek közé tartoznak egyrészt azok az elektronikus rendszerek, amelyek a megbízásokat a kereskedési platformokhoz továbbítják (függetlenül attól, hogy az adott megbízást az ügyfelek elektronikus úton nyújtották-e be a befektetési vállalkozáshoz), másrészt azok az elektronikus rendszerek – például kereskedési algoritmusok –, amelyek automatikusan generálnak megbízásokat. A vállalkozások használhatnak intelligens megbízástovábbító rendszereket (Smart Order Routers – SOR) is arra, hogy a megbízásokat a kereskedési platformokhoz eljuttassák. Ezen ajánlásban a Felügyelet az SOR-rendszerekkel csak a megbízások rögzítésével kapcsolatos kockázatok vonatkozásában foglalkozik, és nem tér ki például a megbízások legkedvezőbb végrehajtására.

Az ajánlás nem kizárólag a részvényekkel való kereskedelemre vonatkozik; tárgyát képezi bármely – a Bszt.-ben meghatározott – pénzügyi eszközzel, automatizált környezetben történő kereskedelem.

Mind a kereskedési platformok, mind a befektetési vállalkozások esetében az ezen ajánlás betartása érdekében alkalmazandó rendszereket és kontrollokat az adott platform, illetve vállalkozás jellegének, méretének, valamint tevékenysége összetettségének figyelembevételével kell kialakítani.

Az ajánlás által használt fogalmak alatt a következőket kell érteni:

EÉPH-rendelet: Az Európai Parlament és a Tanács 2010. november 24-i 1095/2010/EU rendelete az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül

helyezéséről, HL L 331, 2010.12.15., 84.o.

Gyanús ügyletekről szóló jelentés (Suspicious Transaction Report, STR): Befektetési vállalkozások esetében a Tpt. 205. § (1) bekezdésében meghatározott olyan jelentés, amelyet a befektetési szolgáltatási, kiegészítő befektetési szolgáltatási tevékenységet végző személy a bennfentes kereskedelemre, illetve piacbefolyásolásra utaló adat, tény vagy körülmény felmerülése esetén a tudomásszerzést követően haladéktalanul megküld a Felügyelet részére. Kereskedési platformok esetében az illetékes hatóságok felé olyan személy által benyújtandó jelentés, akiben okkal merül fel a gyanú, hogy valamely ügylet kimerítheti a bennfentes kereskedelem vagy piacbefolyásolás gyanúját.

Kereskedési algoritmus: Egy befektetési vállalkozás, vagy egy befektetési vállalkozás ügyfele által meghatározott fő paraméterek alapján működő olyan számítógépes program, amely a piaci információkra reagálva automatikus megbízásokat generál a kereskedési platformok felé.

Kereskedési platform: Szabályozott piac vagy multilaterális kereskedési rendszer (MTF).

Közvetlen piaci elérés (DMA): Olyan megállapodás, amelynek hatálya alatt egy adott kereskedési platform tagjaként, résztvevőjeként vagy felhasználójaként egy befektetési vállalkozás meghatározott ügyfelek részére (ideértve az elfogadható partnereket is) lehetővé teszi megbízások elektronikus úton történő megadását a befektetési vállalkozás belső elektronikus kereskedési rendszereihez, abból a célból, hogy azokat a rendszer automatikusan, a befektetési vállalkozás saját kereskedési azonosítója alatt egy adott kereskedési platform felé továbbítsa.

Pénzügyi piaci szereplők: Az EÉPH-rendelet 4. cikk (1) bekezdésének meghatározása szerint: „[...]minden olyan személy, akire alkalmazandó az 1. cikk (2) bekezdésében említett aktusokba [ideértve a 2004/39/EK irányelvet és a 2003/6/EK -irányelvet, valamint azok végrehajtó rendelkezéseit is], vagy ezen jogi aktusokat a nemzeti jogba átültető követelmény.”

Szponzorált elérés (SA): Olyan megállapodás, amelynek hatálya alatt egy adott kereskedési platform tagjaként, résztvevőjeként vagy felhasználójaként egy befektetési vállalkozás meghatározott ügyfelek részére (ideértve az elfogadható partnereket is) lehetővé teszi megbízások elektronikus úton, a befektetési vállalkozás saját kereskedési azonosítója alatt, a befektetési vállalkozás belső elektronikus kereskedési rendszerének kikerülésével történő közvetlen továbbítását egy meghatározott kereskedési platformhoz.

II.

Ajánlás a kereskedési platformok és a befektetési vállalkozások által az automatizált kereskedési környezetben alkalmazandó rendszerekről és kontrollokról

II/1. A szabályozott piacok és az MTF-ek elektronikus kereskedési rendszereire vonatkozó szervezeti követelmények

Általános elvárás

1. A szabályozott piacok és MTF-ek elektronikus kereskedési rendszerének (vagy rendszereinek) meg kell felelnie (felelniük) a nemzeti és a vonatkozó uniós jogszabályokban foglalt, az ilyen rendszerekre alkalmazandó előírásoknak, valamint figyelemmel kell lenniük a technológiai fejlődésre és a technológiának az elektronikus kereskedési rendszerek tagjai/résztvevői, illetve felhasználói által történő használatával kapcsolatos tendenciákra. Az ilyen rendszereket úgy kell kialakítani, hogy azok alkalmasak legyenek a rajtuk keresztül folytatott üzleti tevékenységek végrehajtására, és teljesítményük lehetővé tegye a piacműködtető vagy befektetési vállalkozás által működtetett automatizált piac (vagy piacok) tevékenységének folyamatosságát és szabályszerűségét.

Részletes elvárások

2. Az általános elvárásból következően a kereskedési platformoknak legalább a következőket kell figyelembe venniük:

a) Irányítás

3. Az irányítás folyamata központi jelentőséggel bír a jogszabályokban foglalt kötelezettségek betartásában. A kereskedési platformoknak általános irányítási és döntéshozatali rendszerük részeként, szabályozott és egyértelmű irányítási folyamat keretei között kell kialakítaniuk és beszerezniük (ideértve a kiszervezett tevékenységeket is) elektronikus kereskedési rendszereiket, illetve nyomon követniük azok működését. Az irányítási folyamatnak biztosítania kell, hogy a kulcsfontosságú döntések meghozatalához szükséges minden – többek között kereskedelmi, technikai, kockázati és megfelelési – szempontot megfelelő súllyal vesznek figyelembe. Különösen fontos a megfelelési és kockázatkezelési alapelveknek a rendszerbe történő integrálása. Az irányítási folyamatban egyértelműen meg kell határozni az elszámoltatható felelősök körét, a fejlesztések jóváhagyására, az első telepítésre, az azt követő frissítésekre és a nyomon követés keretében feltárt problémák megoldására vonatkozó eljárásokkal együtt. Megfelelő eljárásokat kell bevezetni az információközlés vonatkozásában is.

4. Az irányítási folyamat részeként a megfelelési kérdésekkel foglalkozó szakemberek feladata, hogy egyértelműen kijelöljék az adott piacműködtető vagy vállalkozás jogszabályi kötelezettségeit, valamint meghatározzák azokat a politikákat és eljárásokat, amelyek révén biztosítható, hogy a kereskedési rendszerek használata összhangban van a piacműködtető vagy vállalkozás kötelezettségeivel, és bármely vonatkozó szabály be nem tartását kivizsgálják. Ehhez az szükséges, hogy a megfelelési kérdésekkel foglalkozó szakemberek tisztában legyenek a kereskedési rendszerek működésének mikéntjével, de nem feltétlenül kell ismerniük az adott kereskedési rendszerek műszaki jellemzőit.

b) Kapacitás és rugalmasság

5. A szabályozott piacok és MTF-ek elektronikus kereskedési rendszereinek elégséges kapacitással kell rendelkezniük az ésszerűen előrelátható üzenetforgalom kezeléséhez, és a rendszereknek méretezhetőnek kell lenniük annak érdekében, hogy a kapacitás növelésével reagálni tudjanak az üzenetek számának emelkedésére, illetve a megfelelő működésüket esetlegesen fenyegető vészhelyzetekre.

c) Üzletmenet-folytonosság

6. A kereskedési platformoknak hatáson üzletmenet-folytonossági eljárásokkal kell

rendelkezniük elektronikus kereskedési rendszereik vonatkozásában, amelyek révén kezelni tudják az üzletmenet-folytonosságot megszakító eseményeket, ideértve többek között a rendszerleállásokat is. Az üzletmenet-folytonossági eljárásoknak biztosítaniuk kell a kereskedés mielőbbi folytatását, többek között rendszerleállások esetén is. Az eljárásoknak adott esetben például a következőkre kell kiterjedniük:

ca) az eljárások kidolgozásának és bevezetésének irányítása;

cb) a működésük folytonosságának biztosításához külön megoldásokat igénylő elektronikus kereskedési rendszerek működtetésére vonatkozó, megfelelő számú lehetséges forgatókönyv áttekintése;

cc) az elektronikus kereskedési rendszereiken keresztülmenő, üzleti szempontból (ideértve a megfelelés kérdését is) kritikus adatok háttérmentése;

cd) az elektronikus kereskedési rendszer tartalékhelyszínre költöztetésével és onnan történő működtetésével kapcsolatos eljárásrend;

ce) a munkavállalók oktatása az eljárásokkal, illetve az egyes személyek azokon belüli szerepével kapcsolatban; és

cf) az üzletmenet-folytonossági eljárások folyamatosan karbantartott tesztelése, értékelése és felülvizsgálata, beleértve az ezek eredményeként felmerülő módosítási eljárásokat is.

d) Tesztelés

7. A kereskedési platformoknak az elektronikus kereskedési rendszer üzembe helyezését, illetve a frissítések bevezetését megelőzően egyértelmű és részletes fejlesztési és tesztelési módszereket kell alkalmazniuk. A kereskedési platformoknak többek között annak biztosítása érdekében kell alkalmazniuk ezeket a módszereket, hogy az elektronikus kereskedési rendszer kielégítse a szabályozott piacokra és MTF-ekre a nemzeti és a vonatkozó uniós jogszabályokban meghatározott követelményeket, a rendszerbe ágyazott megfelelési és kockázatkezelési kontrollok az eredeti szándéknak megfelelően működjenek (ideértve a hibajelentések automatikus generálását), és az elektronikus kereskedési rendszer kielezett piaci körülmények között is eredményesen tudjon működni.

e) Nyomon követés és felülvizsgálat

8. A kereskedési platformoknak valós időben kell nyomon követniük elektronikus kereskedési rendszereiket. A feltárt problémákkal megfelelő módon, az ésszerűség keretein belül a lehető leghamarabb és azok prioritási sorrendjét figyelembe véve kell foglalkozniuk, és szükség esetén képesnek kell lenniük az elektronikus kereskedési rendszer kiigazítására, csökkentett módban történő működtetésére vagy leállítására. Az elektronikus kereskedési rendszerekkel kapcsolatos problémák megoldására vonatkozó döntések meghozatalakor a lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell venni, hogy a kereskedési platformok működtetőinek rendezett módon kell eljárniuk.

9. A kereskedési platformok folyamatos és eredményes működésének biztosítása érdekében a kereskedési platformok működtetőinek rendszeres időközönként felül kell vizsgálniuk és értékelniük kell elektronikus kereskedési rendszereiket, valamint az ezekhez kapcsolódó irányítási, elszámoltathatósági és engedélyezési folyamatokat és a kapcsolódó üzletmenet-

folytonossági eljárásokat. A felmerülő hiányosságokat e felülvizsgálatok és értékelések alapján kell orvosolniuk.

10. A felülvizsgálati és értékelési folyamatnak bizonyos fokig függetlennek kell lennie, ami például belső ellenőrzéssel vagy harmadik személyek bevonásával érhető el.

f) Biztonság

11. A kereskedési platformoknak rendelkezniük kell a fizikai és elektronikai biztonságot célzó folyamatokkal és eljárásokkal, amelyeket úgy terveztek meg, hogy azok védelmet nyújtsanak az elektronikus kereskedési rendszereknek a visszaélések és illetéktelen hozzáférések ellen, valamint biztosítsák a rendszerek részét képező vagy azokon továbbított adatok integritását.

g) Humánerőforrás

12. A kereskedési platformoknak rendelkezniük kell olyan folyamatokkal és eljárásokkal (ideértve a munkaerő-toborzást és oktatást), amelyek révén meghatározzák munkaerő-szükségletüket, illetve amelyek biztosítják, hogy elektronikus kereskedési rendszereik kezeléséhez elégséges számú, a megfelelő készségekkel és tapasztalattal rendelkező munkavállalót alkalmaznak. Ennek keretein belül olyan, az adott elektronikus kereskedési rendszerekre, valamint azok nyomon követésére és tesztelésére vonatkozó tudással rendelkező munkavállalókat kell alkalmazniuk, akik rendelkeznek a szabályozott piac tagjai/résztevői vagy az MTF felhasználói által folytatott kereskedéssel és a szabályozott piacokra vagy MTF-ekre vonatkozó jogszabályi kötelezettségekkel kapcsolatos ismeretekkel is.

h) Nyilvántartás és együttműködés

13. A kereskedési platformoknak legalább a fenti a)–g) pontokban említett ügyekben nyilvántartást kell vezetniük elektronikus kereskedési rendszereikkel kapcsolatban. Ide tartoznak a kulcsfontosságú döntésekkel, a rendszerek tulajdonságaival, a tesztelési módszertannal, a tesztek eredményeivel és az időszakos felülvizsgálatokkal kapcsolatos információk. A nyilvántartásoknak megfelelően részletesnek kell lenniük ahhoz, hogy a Felügyelet számára lehetővé tegyék a kereskedési platformra vonatkozó kötelezettségek betartásának nyomon követését. Az MTF-eket működtető piacműködtetőknek, valamint a szabályozott piacokat működtető piacműködtetőknek legalább öt évig meg kell őrizniük nyilvántartásaikat.

14. A kereskedési platformoknak haladéktalanul tájékoztatniuk kell a Felügyeletet minden olyan jelentős kockázatról, amely hatással lehet a rendszer technikai működésének megfelelő irányítására, valamint mindazokról a lényeges eseményekről, ahol ezek a kockázatok formát öltenek.

II/2. A befektetési vállalkozások elektronikus kereskedési rendszereire (ideértve a kereskedési algoritmusokat is) vonatkozó szervezeti követelmények

Általános elvárás

15. A befektetési vállalkozás elektronikus kereskedési rendszerének (vagy rendszereinek), ideértve a kereskedési algoritmusokat is, biztosítania kell, hogy a vállalkozás kielégíti a

nemzeti és a vonatkozó uniós jogszabályokban meghatározott előírásokat, valamint azoknak a kereskedési platformoknak a szabályait, amelyeknek megbízásait küldi. Az ilyen rendszereket különösen úgy kell kialakítani, hogy azok jól alkalmazhatók legyenek a rajtuk keresztül folytatott üzleti tevékenységek végrehajtására, és teljesítményük lehetővé tegye a vállalkozás befektetési szolgáltatási tevékenysége teljesítésének, valamint az automatizált kereskedési környezetben végzett tevékenységeinek folyamatosságát és szabályszerűségét.

Részletes elvárások

16. Az általános elvárásból következően a befektetési vállalkozásoknak legalább a következőket kell figyelembe venniük:

a) Irányítás

17. Az irányítás folyamata központi jelentőséggel bír a jogszabályokban foglalt kötelezettségek betartásában. A befektetési vállalkozásoknak általános irányítási és döntéshozatali rendszerük részeként szabályozott és egyértelmű irányítási folyamat keretei között kell kialakítaniuk és beszerezniük (ideértve a kiszervezett tevékenységeket is) elektronikus kereskedési rendszereiket (ideértve a kereskedési algoritmusokat is), illetve nyomon követniük azok működését. Ennek az irányítási folyamatnak biztosítania kell, hogy a kulcsfontosságú döntések meghozatalához szükséges minden – többek között kereskedelmi, technikai, kockázati és megfelelési – szempontot megfelelő súllyal vesznek figyelembe. Különösen fontos a megfelelési és kockázatkezelési alapelveknek a rendszerbe történő integrálása. Az irányítási folyamatban egyértelműen meg kell határozni az elszámoltatható felelősök körét, többek között a fejlesztések jóváhagyása, az első telepítés, az azt követő frissítések és a nyomon követés keretében feltárt problémák megoldása tekintetében. Megfelelő eljárásokat kell bevezetni az információközlés vonatkozásában is.

18. Az irányítási folyamat részeként a megfelelési kérdésekkel foglalkozó szakemberek feladata, hogy egyértelműen kijelöljék a vállalkozás jogszabályi kötelezettségeit, valamint meghatározzák azokat a politikákat és eljárásokat, amelyek révén biztosítható, hogy a kereskedési rendszerek és algoritmusok használata összhangban van a vállalkozás kötelezettségeivel, és bármely vonatkozó szabály be nem tartását kivizsgálják. Ez azt jelenti, hogy a megfelelési kérdésekkel foglalkozó szakembereknek tisztában kell lenniük a kereskedési rendszerek és algoritmusok működésének mikéntjével, de nem feltétlenül kell ismerniük az adott kereskedési rendszerek vagy algoritmusok műszaki jellemzőit.

b) Kapacitás és rendelkezésre állás

19. A befektetési vállalkozás elektronikus kereskedési rendszereinek elégséges kapacitással kell rendelkezniük az ésszerűen előrelátható üzenetforgalom kezeléséhez. A kapacitásnak méretezhetőnek kell lennie, és képesnek kell lennie arra, hogy reagáljon az üzenetek számának emelkedésére, illetve a rendszer megfelelő működését esetlegesen fenyegető vészhelyzetekre.

c) Üzletmenet-folytonosság

20. A befektetési vállalkozásoknak megfelelő, ésszerű és eredményes üzletmenet-folytonossági eljárásokkal kell rendelkezniük elektronikus kereskedési rendszereik vonatkozásában, amelyek révén kezelni tudják az üzletmenet-folytonosságot megszakító eseményeket (és amelyek szükség esetén biztosítani tudják a kereskedés mielőbbi

folytatását), ideértve többek között a rendszerleállásokat is. Ezeknek az eljárásoknak adott esetben például a következőkre kell kiterjedniük:

- ca) az eljárások kidolgozásának és bevezetésének irányítása;
- cb) a működésük folytonosságának biztosításához külön megoldásokat igénylő elektronikus kereskedési rendszerek működtetésére vonatkozó, különböző, reális helyzetekre vonatkozó, lehetséges forgatókönyvek áttekintése;
- cc) az elektronikus kereskedési rendszereiken keresztülmenő, üzleti szempontból kritikus adatok háttérmentése (ideértve a jogszabályi megfeleléshez szükséges adatokat is);
- cd) az elektronikus kereskedési rendszernek tartalékhelyszínre költöztetésével és onnan történő működtetésével kapcsolatos eljárásrend;
- ce) a munkavállalók oktatása az eljárásokkal, illetve az egyes személyek azokon belüli szerepével kapcsolatban; és
- cf) az üzletmenet-folytonossági eljárások folyamatos tesztelése, értékelése és felülvizsgálata, beleértve az ezek eredményeként felmerülő módosítási eljárásokat is.

d) Tesztelés

21. A befektetési vállalkozásoknak az elektronikus kereskedési rendszer vagy kereskedési algoritmus üzembe helyezését, illetve a frissítések bevezetését megelőzően gondoskodniuk kell az ilyen rendszerek vonatkozásában az egyértelmű és részletes fejlesztési és tesztelési módszerek alkalmazásáról. Az algoritmusok esetében ilyen módszer lehet például a teljesítményszimuláció/visszamérés, vagy kapcsolat nélküli (off-line) tesztelés a kereskedési platform tesztkörnyezetében (amennyiben a piacműködtetők lehetővé teszik a tesztek lefolytatását). A befektetési vállalkozásoknak többek között annak biztosítása érdekében kell gondoskodniuk ezen módszerek alkalmazásáról, hogy az elektronikus kereskedési rendszer vagy kereskedési algoritmus kielégítse a befektetési vállalkozásra a nemzeti és a vonatkozó uniós jogszabályokban meghatározott követelményeket és az általuk használt kereskedési platformok szabályait; a rendszerbe vagy az algoritmusba beágyazott megfelelési és kockázatkezelési kontrollok az eredeti szándéknak megfelelően működjenek (ideértve a hibajelentések automatikus generálását); és az elektronikus kereskedési rendszer vagy algoritmus kiélezett piaci körülmények között is eredményesen tudjon működni. A kiélezett piaci körülmények közötti eredményes működés azzal is járhat (de nem szükségszerűen), hogy a rendszer vagy algoritmus ilyen körülmények között leáll.

22. A befektetési vállalkozásoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a kereskedési algoritmusokra vonatkozó tesztek (beleértve az éles kereskedési környezeten kívül elvégzett teszteket is) ahhoz a stratégiához igazodjanak, amelyet a vállalkozás az algoritmus használatával követni kíván (beleértve azokat a piacokat, ahová a vállalkozás megbízásokat küld, illetve ezek szerkezeti felépítését is). A befektetési vállalkozásnak ezen kívül gondoskodnia kell arról, hogy ezek a tesztek arányban legyenek mindazon kockázatokkal, amelyek a stratégiából adódóan a vállalkozást, valamint azon kereskedési platformok által üzemben tartott piacok tisztességes és rendezett működését érintik, amelyek felé a befektetési vállalkozás megbízásait az adott algoritmus segítségével továbbítani szándékozik. A befektetési vállalkozásoknak további tesztek elvégzéséről kell gondoskodniuk, amennyiben változás áll be azoknak a piacoknak a körében, amelyeken az

adott algoritmust eredetileg használni szándékoztak.

23. A befektetési vállalkozásoknak ellenőrzött keretek között, megfelelő körültekintéssel, fokozatosan kell éles környezetben üzembe helyezniük a kereskedési algoritmusokat, például oly módon, hogy korlátozzák a kereskedett pénzügyi eszközök számát, a megbízások értékét és számát, valamint a megbízásokat fogadó piacok számát. Erre azért van szükség, hogy a vállalkozás ellenőrizni tudja, hogy az adott algoritmus éles környezetben az elvárt módon működik-e, hogy ellenkező esetben végre tudja hajtani a szükséges változtatásokat.

e) Nyomon követés és felülvizsgálat

24. A befektetési vállalkozásoknak valós időben kell nyomon követniük elektronikus kereskedési rendszereiket, ideértve a kereskedési algoritmusokat is. A feltárt problémákkal megfelelő módon, az ésszerűség keretein belül a lehető leghamarabb és azok prioritási sorrendjét figyelembe véve kell foglalkozniuk, és szükség esetén képesnek kell lenniük az elektronikus kereskedési rendszer vagy kereskedési algoritmus kiigazítására, csökkentett módban történő működtetésére, vagy azonnali leállítására. Az elektronikus kereskedési rendszerekben felmerülő problémák kezelése érdekében tett intézkedéseik során a befektetési vállalkozásoknak a lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell venniük, hogy a szabályozott piacok tagjainak/résztvevőinek és felhasználóinak lehetőség szerint minél rendezettebb módon kell eljárniuk.

25. A befektetési vállalkozásoknak rendszeres időközönként felül kell vizsgálniuk és értékelniük kell elektronikus kereskedési rendszereiket és kereskedési algoritmusait, az ezekhez kapcsolódó irányítási, elszámoltathatósági és engedélyezési kereteket, valamint a kapcsolódó üzletmenet-folytonossági eljárásokat. A feltárt hiányosságokat e felülvizsgálatok és értékelések alapján kell orvosolniuk. A felülvizsgálati és értékelési folyamatnak bizonyos fokig függetlennek kell lennie, ami például belső ellenőrzéssel vagy harmadik személyek bevonásával érhető el. A kereskedési algoritmusok teljesítményének felülvizsgálatakor értékelni kell, hogy azok milyen hatást gyakorolnak a piac integritására és külső sokkokkal szembeni ellenálló képességére, illetve milyen eredményekkel járnak azok a stratégiák, amelyek végrehajtására az adott algoritmust használják.

f) Biztonság

26. A befektetési vállalkozásoknak rendelkezniük kell a fizikai és elektronikai (logikai) biztonságot célzó folyamatokkal és eljárásokkal, amelyeket úgy terveztek meg, hogy azok védelmet nyújtsanak elektronikus kereskedési rendszereiknek és kereskedési algoritmusaiknak a visszaélések és illetéktelen hozzáférések ellen, valamint biztosítsák a rendszerek és algoritmusok részét képező vagy azokon továbbított adatok integritását.

g) Humánerőforrás

27. A befektetési vállalkozásoknak rendelkezniük kell olyan folyamatokkal és eljárásokkal (ideértve az oktatást és munkaerő-toborzást), amelyek révén meghatározzák munkaerő-szükségletüket, illetve amelyek biztosítják, hogy elektronikus kereskedési rendszereik és kereskedési algoritmusaik kezeléséhez elégséges számú, a megfelelő készségekkel és tapasztalattal rendelkező munkavállalót alkalmaznak. Ennek keretein belül olyan, az adott elektronikus kereskedési rendszerekre és algoritmusokra, valamint az ilyen rendszerek és algoritmusok nyomon követésére és tesztelésére vonatkozó tudással rendelkező munkavállalókat kell alkalmazniuk, akik rendelkeznek a vállalkozás által annak kereskedési

rendszerei és algoritmusai révén végrehajtott kereskedési stratégiákkal, valamint az adott vállalkozásra vonatkozó jogszabályi kötelezettségekkel kapcsolatos ismeretekkel is.

h) Nyilvántartás és együttműködés

28. A befektetési vállalkozásoknak legalább öt évig meg kell őrizniük az elektronikus kereskedési rendszereikkel (és kereskedési algoritmusaikkal) kapcsolatosan a fenti a) – g) pontokban említett ügyekre vonatkozó nyilvántartásaikat, beleértve a kulcsfontosságú döntésekkel, az egyes algoritmusok által végrehajtandó kereskedési stratégiával vagy stratégiákkal, a rendszerek tulajdonságaival, a tesztelési módszertannal, a tesztek eredményeivel és az időszakos felülvizsgálatokkal kapcsolatos információkat. A nyilvántartásoknak megfelelően részletesnek kell lenniük ahhoz, hogy a Felügyelet számára lehetővé tegyék a vállalkozásra vonatkozó kötelezettségek betartásának nyomon követését.

29. A befektetési vállalkozásoknak haladéktalanul tájékoztatniuk kell a Felügyeletet minden olyan jelentős kockázatról, amely hatással lehet az elektronikus kereskedési rendszerek és algoritmusok technikai működésének hatékony és eredményes irányítására, valamint mindazokról a lényeges eseményekről, ahol ezek a kockázatok formát öltenek.

II/3. Az automatizált kereskedési környezetben folytatott tisztességes és rendezett kereskedés előmozdítását célzó, a szabályozott piacokra és az MTF-ekre vonatkozó szervezeti követelmények

Általános elvárás

30. A szabályozott piacok és MTF-ek elektronikus piacaikon folytatott tisztességes és rendezett kereskedésre vonatkozó szabályainak és eljárásainak meg kell felelniük az e piacokon folytatott kereskedés jellegének és mértékének, beleértve a tagok, résztvevők és felhasználók típusait és azok kereskedési stratégiáit.

Részletes elvárások

31. Az általános elvárásból következően a kereskedési platformok szabályainak és eljárásainak legalább a következőkre kell kiterjedniük:

a) A hitelintézetnek, befektetési vállalkozásnak vagy árutőzsdei szolgáltatónak nem minősülő tagokra és résztvevőkre vonatkozó követelmények

32. A kereskedési platformoknak megfelelően át kell világítaniuk a hitelintézetnek, befektetési vállalkozásnak vagy árutőzsdei szolgáltatónak nem minősülő személyek által beadott tagsági/résztvevői vagy felhasználói státuszra vonatkozó kérelmeket.

33. A kereskedési platformoknak meg kell határozniuk a hitelintézetnek, befektetési vállalkozásnak vagy árutőzsdei szolgáltatónak nem minősülő tagokkal vagy résztvevőkkel szemben támasztott szervezeti követelményeket (szükség esetén figyelembe véve az EGT-n kívül engedéllyel rendelkező vállalkozásokat érintő kontrollokat), beleértve az adott platform szabályaival ellentétes kereskedés nyomon követésére és a kockázatok kezelésére vonatkozó előírásokat. A kereskedési platformok szabályainak meg kell követelniük, hogy a befektetési vállalkozásnak nem minősülő tagok/résztvevők és felhasználók betartsák ezen ajánlás

befektetési vállalkozásokra vonatkozó rendelkezéseit.

b) Informatikai kompatibilitás

34. A kereskedési platformoknak egységes alkalmasságvizsgálatok elvégzése révén kell biztosítaniuk, hogy a tagok és résztvevők által a platform eléréséhez használt rendszerek legalább olyan szintű funkcionalitással rendelkezzenek, amelyek összhangban vannak a kereskedési platform elektronikus kereskedési rendszerével, és nem veszélyeztetik az adott platformon történő tisztességes és rendezett kereskedést.

c) Ügyletkötés előtti és utáni ellenőrzések

35. A platformon történő rendezett kereskedés biztosítása érdekében a kereskedési platformoknak meg kell határozniuk a tagok/résztvevők és felhasználók kereskedési tevékenységeinek ügyletkötés előtti és utáni ellenőrzésére vonatkozó minimumkövetelményeket (ideértve a kereskedési rendszerekhez való jogosulatlan hozzáférés elkerülését biztosítani hivatott kontrollmechanizmusokat is). Különösen ellenőrizni kell a megbízások árának és mennyiségének szűrését (ez a követelmény nem érinti a tagok/résztvevők és felhasználók saját ügyletkötés előtti és utáni ellenőrzéseik végrehajtására vonatkozó felelősségét).

d) Kereskedők hozzáférése és szakismerete

36. A kereskedési platformoknak egységes előírásokkal kell rendelkezniük a megbízások rögzítésére szolgáló rendszereket használó tagok/résztvevők és felhasználók megbízásából eljáró személyek szaktudására vonatkozóan.

d) Hozzáférés korlátozása és az ügyletekbe való beavatkozás

37. A kereskedési platformoknak képesnek kell lenniük arra, hogy részben vagy teljes egészében megakadályozzák tagjaiknak vagy résztvevőiknek a piacaikhoz történő hozzáférést, illetve adott ügyleteket töröljenek, módosítsanak vagy korrigáljanak. A kereskedési ügyletek törlésére, módosítására vagy korrekciójára vonatkozó szabályoknak és eljárásoknak átláthatónak kell lenniük a szabályozott piac vagy MTF tagjai/résztvevői és felhasználói számára.

e) Az ajánlati könyv túlzott számban megterhelő megbízások kezelését szolgáló intézkedések

38. A kereskedési platformoknak rendelkezniük kell olyan megoldásokkal, amelyek lehetővé teszik az ajánlati könyv mindenkor túlzott megterhelésének elkerülését, különösen úgy, hogy korlátozzák az egy résztvevő által rögzíthető megbízások számát.

f) A kapacitási korlátok túllépésének megakadályozása

39. A kereskedési platformoknak rendelkezniük kell olyan megoldásokkal (mint például a korlátozás), amelyek segítségével elkerülhető az üzenetforgalmi kapacitás korlátainak túllépése. Ezeknek a megoldásoknak legalább az általános kereteit a tagok/résztvevők, illetve a felhasználók tudomására kell hozni.

g) A kereskedés korlátozását vagy átmeneti leállítását célzó intézkedések

40. A kereskedési platformoknak rendelkezniük kell olyan megoldásokkal (például nagy ingadozások esetén a kereskedés szüneteltetése, vagy egy adott volument, illetve árküszöböt meghaladó megbízások automatikus elutasítása), amelyek segítségével szükség esetén a rendezett piac fenntartása érdekében korlátozhatják, illetve átmenetileg leállíthatják egy vagy több pénzügyi eszköz kereskedését. Ezeknek a megoldásoknak legalább az általános kereteit a tagok/résztvevők, illetve a felhasználók tudomására kell hozni.

h) Információkérés tagoktól/résztvevőktől és felhasználóktól

41. A kereskedési platformoknak képesnek kell lenniük arra, hogy – a szabályozott piac vagy MTF szervezeti követelményeire és kereskedési kontrollmechanizmusaira vonatkozó szabályok és eljárások betartásának nyomon követését elősegítendő – információt szerezzenek be a tagoktól/résztvevőktől, illetve felhasználóktól.

i) Nyomon követés

42. A szabálytalan kereskedés esetleges jeleinek feltárása érdekében az üzemelés ideje alatt a kereskedési platformoknak a valós időhöz lehető legközelebb kell nyomon követniük piacaik működését. Ezt az ellenőrzési feladatot olyan munkavállalónak kell végeznie, aki tisztában van a piac működésével. Gondoskodni kell arról, hogy ezek az alkalmazottak elérhetőek legyenek a Felügyelet számára, és meghatalmazást kell biztosítani számukra arra vonatkozóan, hogy szükség esetén a tisztességes és rendezett kereskedés védelmében korrekciós intézkedéseket hajtsanak végre.

j) Nyilvántartás és együttműködés

43.

ja) A kereskedési platformoknak a fenti a)–i) pontokban ismertetett ügyekkel kapcsolatos információkat nyilvántartásukban rögzíteniük kell, ideértve az említett intézkedésekkel és eljárásokkal kapcsolatban felmerülő kérdéseket is. A nyilvántartásoknak megfelelően részletesnek kell lenniük ahhoz, hogy a Felügyelet számára lehetővé tegyék a kereskedési platformra vonatkozó kötelezettségek betartásának nyomon követését. Az MTF-eket működtető piacműködtetőknek és befektetési vállalkozásoknak, valamint a szabályozott piacokat működtető piacműködtetőknek legalább öt évig meg kell őrizniük nyilvántartásaikat.

jb) A kereskedési platformoknak haladéktalanul tájékoztatniuk kell a Felügyeletet minden olyan jelentős kockázatról, amely hatással lehet a tisztességes és rendezett kereskedésre, valamint mindazokról a lényeges eseményekről, ahol ezek a kockázatok formát öltenek.

II/4. Az automatizált kereskedési környezetben megvalósított tisztességes és rendezett kereskedés előmozdítását célzó, a befektetési vállalkozásokra vonatkozó szervezeti követelmények

Általános elvárás

44. A befektetési vállalkozásoknak rendelkezniük kell olyan intézkedésekkel és eljárásokkal, amelyek biztosítják, hogy a kereskedési platformokon keresztül végrehajtott automatizált kereskedési tevékenységeik – ideértve a közvetlen piaci elérés vagy szponzorált elérés

biztosítására irányuló szolgáltatásait is – megfelelnek a nemzeti és a vonatkozó uniós jogszabályok által megfogalmazott előírásoknak, és különösen biztosítják az ilyen kereskedési tevékenységekkel kapcsolatos kockázatok kezelését. A befektetési vállalkozás – az arányosság elvére tekintettel, valamint az elektronikus kereskedési rendszerein folytatott kereskedés jellegéhez és mértékéhez igazodóan (pl. az ügyfelek és megbízások típusai, kereskedési stratégiák) – belső eljárásrendben határozza meg az e pontban hivatkozott intézkedéseket és eljárásokat.

Részletes elvárások

45. Az általános elvárásból következően a befektetési vállalkozások automatizált kereskedési tevékenységei vonatkozásában legalább a következő tényezőket kell figyelembe venni:

a) Árra vagy méretre vonatkozó paraméterek

46. A befektetési vállalkozásoknak képesnek kell lenniük arra, hogy automatikusan blokkolják vagy töröljék azokat a megbízásokat, amelyek – megbízásonként, egy adott időszakon belül, vagy akár mindkét módon – nem felelnek meg az árra vagy méretre vonatkozóan meghatározott paramétereknek (amelyek különböző pénzügyi eszközök esetében szükség szerint különbözőek lehetnek).

b) Kereskedési engedély

47. A befektetési vállalkozásoknak képesnek kell lenniük arra, hogy automatikusan blokkolják vagy töröljék üzletkötőjük megbízásait, amennyiben tudomásuk van arról, hogy üzletkötőjük az adott pénzügyi eszköz vonatkozásában a belső szabályzatban rögzített vagy más módon meghatározott jogosultsági korlátait túllépi.

c) Kockázatkezelés

48. A befektetési vállalkozásoknak képesnek kell lenniük arra, hogy automatikusan blokkolják vagy töröljék azokat a megbízásokat, amelyekkel kapcsolatban felmerül annak a kockázata, hogy a vállalkozás megsérti saját kockázatkezelési küszöbét. Szükséges és megfelelő mértékű kontrollokat kell alkalmazni az egyes ügyfelek és pénzügyi eszközök, illetve ügyfelek és pénzügyi eszközök csoportjai, az egyes kereskedők, kereskedési részlegek, vagy maga a befektetési vállalkozás kitettségeinek vonatkozásában.

d) Összhang a szabályozási és jogi keretrendszerrel

49. A befektetési vállalkozások elektronikus rendszereinek és az azok által generált megbízásoknak meg kell felelniük a nemzeti és a vonatkozó uniós jogszabályok által a vállalkozásra rótt kötelezettségeknek, illetve a megbízást fogadó szabályozott piac vagy MTF szabályainak (ideértve a tisztességes és rendezett kereskedéssel kapcsolatos szabályokat).

e) A Felügyelet felé irányuló beszámolási kötelezettség

50. A befektetési vállalkozásoknak haladéktalanul tájékoztatniuk kell a Felügyeletet minden olyan jelentős kockázatról, amely hatással lehet a tisztességes és rendezett kereskedelemre, valamint mindazokról a lényeges eseményekről, ahol ezek a kockázatok formát öltenek.

f) Az ügyletkötés előtti ellenőrzések felülbírálata

51. A befektetési vállalkozásoknak rendelkezniük kell olyan folyamatokkal és eljárásokkal, amelyek révén kezelni tudják az ügyletkötés előtti ellenőrzés során automatikusan felfüggesztett, de a befektetési vállalkozás által rögzíteni kívánt megbízásokat. Ezeket a folyamatokat és eljárásokat úgy kell kialakítani, hogy a szabályok betartásáért és a kockázatkezelésért felelős alkalmazottak tudomást szerezzenek arról, amikor egy ilyen felfüggesztés felülbírálatra kerül, a felülbírálatához pedig legyen szükség a jóváhagyásukra.

g) A megbízások rögzítési folyamataival kapcsolatos oktatás

52. A befektetési vállalkozásoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a megbízások rögzítését végző alkalmazottak – mielőtt jogosulttá válnának a megbízások rögzítésére szolgáló rendszerek használatára – megfelelő, többek között a kereskedési platformok által támasztott követelmények betartására is kiterjedő oktatásban részesüljenek a rögzítési folyamatok tekintetében. Az oktatás formája lehet például a tapasztalt kereskedők által nyújtott munkahelyi továbbképzés vagy tanfolyam.

h) A szaktudással rendelkező és felhatalmazott alkalmazottak által végzett ellenőrzések és az ilyen alkalmazottak hozzáférési jogosultságai

53. Abban az időszakban, amikor megbízásokat küldenek a kereskedési platformokhoz, a befektetési vállalkozásoknak a valós időhöz lehető legközelebb – többek között piacokon átnyúlóan is – nyomon kell követniük megbízásaik alakulását, a szabálytalan kereskedés esetleges jeleinek feltárása érdekében. Ezt az ellenőrzési feladatot olyan alkalmazottnak kell végeznie, aki tisztában van a vállalkozás kereskedési tevékenységének folyamatával.

54. Gondoskodni kell arról, hogy ezek az alkalmazottak elérhetőek legyenek a Felügyelet, valamint azon kereskedési platformok számára, ahol a vállalat aktív kereskedést folytat, és felhatalmazást kell biztosítani számukra arra vonatkozóan, hogy szükség esetén korrekciós intézkedéseket hajtsanak végre.

i) A kontroll mechanizmusok működtetéséért felelős szervezeti egységek által végzett szigorú ellenőrzés

55. A befektetési vállalkozásoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a kontroll mechanizmusok működtetéséért felelős szervezeti egységeik szorosan nyomon tudják követni a vállalkozás elektronikus kereskedési tevékenységét annak érdekében, hogy gyorsan reagálva korrigálni tudják a hibákat, illetve a vonatkozó jogszabályok esetleges megsértését.

j) Az üzenetforgalom szabályozása

56. A befektetési vállalkozásoknak gondoskodniuk kell arról, hogy képesek legyenek szabályozni az egyes kereskedési platformok felé irányuló üzenetforgalmat.

k) Működési kockázatok kezelése

57. A befektetési vállalkozásoknak az elektronikus kereskedésben rejlő működési kockázatokat megfelelő és arányos irányítási szabályok, belső kontrollmechanizmusok és belső beszámolási rendszerek révén kell kezelniük, adott esetben figyelembe véve a Felügyelet elnökének 1/2012 (I.6.) számú ajánlását a kereskedési tevékenység során

felmerülő működési kockázatok kezeléséről¹.

l) Informatikai kompatibilitás

58. A befektetési vállalkozásoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a kereskedési platformok eléréséhez általuk használt rendszerek legalább olyan szintű funkcionalitással rendelkezzenek, amely összhangban van az adott kereskedési platform elektronikus kereskedési rendszerével, és nem veszélyezteti az adott platformon történő tisztességes és rendezett kereskedést.

m) Nyilvántartás és együttműködés

59.

ma) A befektetési vállalkozásoknak legalább öt évig meg kell őrizniük a fenti a)–l) pontokban ismertetett ügyekhez kapcsolódó nyilvántartásaikat. A nyilvántartásoknak megfelelően részletesnek kell lenniük ahhoz, hogy a Felügyelet számára lehetővé tegyék a vállalkozásokra vonatkozó kötelezettségek betartásának nyomon követését.

mb) A befektetési vállalkozásoknak haladéktalanul tájékoztatniuk kell a Felügyeletet minden olyan jelentős kockázatról, amely hatással lehet a tisztességes és rendezett kereskedésre, valamint mindazokról a lényeges eseményekről, ahol ezek a kockázatok formát öltenek.

II/5. Az automatizált piaci környezetben megvalósuló piaci visszaélések (különösen a piacbefolyásolás) megakadályozását célzó, a szabályozott piacokra és MTF-ekre vonatkozó szervezeti követelmények

Általános elvárás

60. A kereskedési platformoknak olyan, a jogszabályoknak és a felügyeleti szabályozó eszközöknek megfelelő, eredményes eljárásokkal és folyamatokkal kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy felismerjék tagjaik/részrtvevőik és felhasználóik, olyan magatartását, amely automatizált kereskedési környezetben piaci visszaélésre (különösen piacbefolyásolásra) utalhat.

61. Az automatizált kereskedési környezetben megvalósuló piacbefolyásolás különösen aggályos lehetséges esetei közé tartoznak a következők:

Ping megbízások – kis megbízások rögzítése a rejtett megbízások szintjének megállapítása céljából, különösen a nyilvános kereskedésben nem elérhető (ún. „dark”) végrehajtási helyszínek megbízásainak felmérésére.

Megbízások bevitele kereskedési szándék nélkül („quote stuffing”) – nagyszámú megbízás bevitele, illetve törlése vagy módosítása a többi résztvevő elbizonytalanításának, kereskedési folyamatuk lelassításának és a tényleges stratégia álcázásának céljával.

---

¹ http://www.pszaf.hu/data/cms2331764/ajanlas_1_2012.pdf

Gyors ármozgás kiváltása („momentum ignition”) – olyan megbízások vagy megbízássorozatok megadása, amelyeknek célja, hogy ármozgási trendet indítson vagy mélyítsen el, és a többi résztvevőt a trend felgyorsítására vagy kiterjesztésére ösztönözze annak érdekében, hogy a piacot befolyásolni kívánó személy egy adott pozíciót kedvező áron tudjon lezárni vagy nyitni.

„Layering” és „spoofing” – gyakran a piaci ártól eltérő, ismételt vételi vagy eladási megbízások benyújtása ellentétes (eladási vagy vételi) ügylet végrehajtásának szándékával. Amint létrejött az ügylet, a manipulatív megbízásokat visszavonják.²

Részletes elvárások

62. Az általános elvárásból következően azon kereskedési platformok folyamatainak és eljárásainak, amelyek törekszenek tagjaik/résztvevőik és felhasználóik olyan magatartásának felismerésére, amely az automatizált kereskedési környezetben piaci visszaélésre (különösen piacbefolyásolásra) utalhat, többek között a következőkre kell kiterjedniük:

a) Humán erőforrás

63. A kereskedési platformoknak megfelelő számú, a szabályozási környezetet és a kereskedési tevékenységet ismerő alkalmazottat kell foglalkoztatniuk, akik képesek az automatizált kereskedési környezetben folyó kereskedési tevékenység nyomkövetésére, valamint – amennyiben a piaci visszaélések kiszűrését célzó ellenőrzés a hatáskörükbe tartozik – feltárják a piaci visszaélést (különösen a piacbefolyásolást) eredményező magatartást.

b) Nyomkövetés

64. A kereskedési platformoknak legalább olyan rendszerekkel kell rendelkezniük (ideértve az ügyletekre és megbízásokra vonatkozó automatizált riasztórendszereket is), amelyek kapacitása elégséges ahhoz, hogy lehetővé tegye megbízások és ügyletek magas gyakoriságú, alacsony késleltetési idő mellett történő generálását annak érdekében, hogy megfelelő időbeli részletezettség mellett nyomon követhetők legyenek a tagok/résztvevők és felhasználók által rögzített megbízások és végrehajtott tranzakciók, valamint felderíthető legyen az olyan magatartás, amely piaci visszaélés gyanúját veti fel, különös tekintettel a piac befolyásolására, ideértve – amennyiben a kereskedési platformnak rálátása van erre – a piacokon átnyúló magatartást is). A rendszereknek továbbá lehetővé kell tenniük a tagok/résztvevők és felhasználók által végrehajtott tranzakciók, valamint az olyan megbízások rögzítésének/törlésének visszakeresését, amelyek piaci visszaéléssel (így különösen piacbefolyással) járhatnak.

c) Gyanús ügyletek és megbízások azonosítására és bejelentésére vonatkozó szabályok

65. A kereskedési platformoknak rendelkezniük kell azoknak az ügyleteknek az

---

² A „layering and spoofing” jelentését a Financial Services Authority (FSA) Newsletter on Trade Publication Issues című kiadványában (33. szám, 2009. augusztus) a következő módon adja meg: az ügyfél többszörösen tesz különböző árakon azonos típusú ajánlatot (pl: vételi ajánlatot), majd ezt követően ellenoldali ajánlatot (eladási ajánlatot) nyújt be, amely ajánlat már a tényleges kereskedési szándékát tükrözi. Miután az utóbbi ajánlat teljesült, az eredetileg benyújtott ajánlatokat az ügyfél visszavonja. FSA Newsletter on Trade Publication Issues, 33.szám., 2009. augusztus.

azonosítására szolgáló eljárásokkal – és ajánlott, hogy ezek az eljárások a megbízásokra³ is kiterjedjenek –, amelyek vonatkozásában gyanús ügyletekről szóló jelentést (STR-t) kell benyújtani Felügyelet felé. Ezeket a jelentéseket haladéktalanul meg kell tenni.

d) Felülvizsgálatok

66. A kereskedési platformoknak rendszeres időközönként el kell végezniük az esetlegesen piaci visszaélésre utaló viselkedés megakadályozására és felderítésére szolgáló eljárásaik és szabályaik felülvizsgálatát és belső ellenőrzését.

e) Nyilvántartások vezetése

67. A kereskedési platformoknak a fenti a)–d) pontokban foglaltakkal kapcsolatos információkat nyilvántartásukban rögzíteniük kell, ideértve az esetleges gyanús magatartási eseményekre vonatkozó egyes riasztások kezelését vizsgáló ellenőrzési nyomvonalak eredményeit is, függetlenül attól, hogy történt-e bejelentés a Felügyelet részére. A nyilvántartásoknak megfelelően részletesnek kell lenniük ahhoz, hogy a Felügyelet számára lehetővé tegyék a kereskedési platformra vonatkozó kötelezettségek betartásának nyomon követését. Az MTF-eket és szabályozott piacokat működtető piacműködtetőknek valamint befektetési vállalkozásoknak legalább öt évig meg kell őrizniük nyilvántartásaikat.

II/6. Az automatizált piaci környezetben megvalósuló piaci visszaélések (különösen a piacbefolyásolás) megakadályozását célzó, a befektetési vállalkozásokra vonatkozó szervezeti követelmények

Általános elvárás

68. A befektetési vállalkozásoknak rendelkezniük kell olyan intézkedésekkel és eljárásokkal, amelyek révén minimalizálni tudják annak kockázatát, hogy automatizált kereskedési tevékenységük esetleg piaci visszaéléshez (különösen piacbefolyáshoz) vezessen.

69. A piac befolyásolásának azokat a formáit, amelyek különösen aggályosak lehetnek egy magas fokon automatizált kereskedési környezetben, az ajánlás II/5. részében részleteztük (lásd az adott részhez tartozó általános elvárás második bekezdését).

Részletes elvárások

70. Az általános elvárásból következően az automatizált kereskedési tevékenységet végző befektetési vállalkozások intézkedéseinek és eljárásainak legalább a következőkre ki kell terjedniük:

a) A megfelelési kérdésekért felelős alkalmazottak ismeretei, készségei és hatásköre

71. A befektetési vállalkozásoknak olyan eljárásokat kell alkalmazniuk, amelynek alapján a megfelelési kérdésekért felelős alkalmazottak (mind a szabályozás, mind a kereskedési tevékenység vonatkozásában) elégséges ismeretekkel, az automatizált kereskedési rendszer monitorozására alkalmas készségekkel és hatáskörrel rendelkeznek ahhoz, hogy intézkedési jogkörük legyen a kereskedésért felelős alkalmazottakkal szemben olyan esetekben, amikor a

---

³ Lásd: CESR/04-505B és CESR/09-219 és a Felügyeleti Tanács 5/2006. (VII.6.) számú ajánlását. Az ajánlás szerint piacbefolyásolásnak minősülhet az ügyletkötésre adott megbízás is. Az ajánlásban szerepel a gyanús ügyletek bejelentéséhez használható STR formanyomtatvány is.

kereskedési tevékenység a piaci visszaélés (különösen a piacbefolyásolás) gyanúját veti fel.

b) A piaci visszaélések kiszűrését célzó képzés

72. A befektetési vállalkozásoknak a piaci visszaélésekre (különösen a piacbefolyásolásra) vonatkozóan oktatásban, illetve rendszeres továbbképzésben kell részesíteniük minden, az ügyfelek megbízásait teljesítő, illetve saját számlás kereskedést folytató személyt, továbbá az olyan alkalmazottakat, akik a megbízások teljesítésében, illetve a saját számlás kereskedésben közvetlenül nem vesznek ugyan részt, de az automatizált piaci környezetben megvalósuló piaci visszaélések feltárását lehetővé tevő munkakörben dolgoznak.

c) Nyomon követési tevékenység

73. A befektetési vállalkozásoknak nyomon kell követniük mind a vállalkozás nevében kereskedést folytató személyek/algorithmusok tevékenységét, mind ügyfeleik kereskedési tevékenységét, különös tekintettel a megadott, módosított és törölt megbízásokra, valamint a végrehajtott ügyletekre. Ennek részeként olyan megfelelő rendszereket kell működtetniük (ideértve az automatizált riasztórendszereket is), amelyek elégséges szintű, az egyes gyanús magatartások érdemi kontrollját lehetővé tevő időn belül képesek a piaci visszaélések (és különösen a piac manipulálásának) gyanúját valószínűsítő magatartásokat jelezni, ideértve (amennyiben a befektetési vállalkozásnak rálátása van erre) a piacokon átnyúló magatartást is.

d) Gyanús ügyletek és megbízások azonosítására és bejelentésére vonatkozó szabályok

74. A befektetési vállalkozásoknak rendelkezniük kell azon ügyletek azonosítására szolgáló eljárásokkal – és ajánlott, hogy ezek az eljárások a megbízásokra is kiterjedjenek –, amelyek vonatkozásában gyanús ügyletekről szóló jelentést (ügynevezett STR-t) kell benyújtani a Felügyelet felé. Ezeket a jelentéseket haladéktalanul meg kell tenni.

e) A megfelelési szabályok és eljárások rendszeres felülvizsgálata és belső ellenőrzése

75. A befektetési vállalkozásoknak rendszeres időközönként el kell végezniük az esetlegesen piaci visszaélésre utaló viselkedés megakadályozására és felderítésére szolgáló eljárásaik és szabályaik felülvizsgálatát és belső ellenőrzését.

f) Az alkalmazottak kereskedési rendszerekhez való hozzáféréseire vonatkozó, gyakran felülvizsgált szabályok

76. A befektetési vállalkozásoknak legalább öt éven keresztül meg kell őrizniük a fenti a)–e) pontban foglalt, az esetleges piaci visszaélésre utaló magatartás azonosítását célzó szabályaikkal és eljárásaikkal kapcsolatos információkat, beleértve a gyanús magatartási eseményekre vonatkozó egyes riasztások kezelését vizsgáló ellenőrzések eredményeit is, függetlenül attól, hogy történt-e bejelentés a Felügyelet felé. Ezeknek a nyilvántartásoknak megfelelően részletesnek kell lenniük ahhoz, hogy a Felügyelet számára lehetővé tegyék a befektetési vállalkozásokra vonatkozó kötelezettségek betartásának nyomon követését.

II/7. Azon szabályozott piacokra és MTF-ekre vonatkozó szervezeti követelmények, amelyek tagjai/részvevői és felhasználói közvetlen piaci hozzáférési, illetve szponzorált hozzáférési szolgáltatást nyújtanak

Általános elvárás

77. A kereskedési platformoknak rendelkezniük kell olyan szabályokkal és eljárásokkal, amelyek révén gondoskodni tudnak arról, hogy amennyiben lehetővé teszik tagjaik/résztvevőik és felhasználók számára a közvetlen piaci elérés, illetve szponzorált elérés szolgáltatásának nyújtását, a közvetlen piaci elérés és szponzorált elérés összhangban van a tisztességes és rendezett kereskedés követelményeivel. Fontos, hogy a kereskedési platformok és azok tagjai/résztvevői folyamatosan ellenőrizzék rendszereiket és szigorúan nyomon kövessék azok működését, hogy minimálisra csökkenthető legyen az ilyen harmadik felek által okozott zavarok esélye, valamint elkerülhető legyen a kereskedési platformok – akár a közvetlen piaci elérést, illetve szponzorált elérést igénybe vevő ügyfelek lehetséges köteleességszegésének és piaccal szembeni visszaélésének, akár az ügyfelek nem megfelelő/hibás rendszereinek való – kiszolgáltatottsága.

Részletes elvárások

78. Az általános elvárásból következően a kereskedési platformoknak meg kell határozniuk, hogy engedélyezik-e tagjaik/résztvevőik és felhasználók számára, hogy azok közvetlen piaci elérést, illetve szponzorált elérést szolgáltatást nyújtsanak. Amennyiben engedélyezik tagjaik vagy résztvevőik számára közvetlen piaci elérést, illetve szponzorált elérés biztosítását, szabályaiknak és eljárásaiknak legalább a következőkre ki kell terjedniük:

a) Az üzenetekért – köztük a megbízásokért – viselt végső felelősség, valamint esetleges beavatkozások és szankciók

79. A kereskedési platformoknak egyértelművé kell tenniük, hogy az adott tag/résztvevő vagy felhasználó kizárólagos felelősséggel tartozik a saját kereskedési kódjai alatt rögzített minden üzenetért, ideértve a megbízásokat is, valamint, hogy ezért az ilyen megbízásokra vonatkozó szabályok vagy eljárások megszegése esetén a kereskedési platform beavatkozhat (többek között megszakíthatja a tag/résztvevő vagy felhasználó hozzáférését a kereskedési platformhoz), illetve különböző szankciókat alkalmazhat.

b) Másodlagos felelősség közvetlen piaci elérés, illetve szponzorált elérés biztosítása esetén

80. A kereskedési platformok és az ilyen szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások között a közvetlen piaci eléréssel, illetve szponzorált eléréssel kapcsolatosan létrejött megállapodásokban hangsúlyozni kell, hogy a közvetlen piaci elérést, illetve szponzorált elérést biztosító vállalkozás felelősséggel tartozik a kereskedési platform felé a piaci résztvevői azonosítói kódja vagy bármely egyéb azonosítója alatt végrehajtott minden kereskedési ügyletért.

c) A tagok/résztvevők által nyújtandó közvetlen piaci elérésre, illetve szponzorált elérésre vonatkozó követelmények

81. Az ajánlás II/3. részének elvárásai értelmében a kereskedési platformoknak elő kell írniuk tagjaik/résztvevőik és felhasználók számára megfelelő rendszerek és eredményes kontrollmechanizmusok alkalmazását, ideértve a ügyletkötés előtti és utáni ellenőrzéseket annak biztosítása érdekében, hogy a közvetlen piaci elérést, illetve szponzorált elérést szolgáltatások nyújtása ne veszélyeztesse a szabályozott piac vagy MTF szabályainak betartását, ne vezessen szabálytalan kereskedéshez, illetve ne segítse elő az olyan magatartást, amely visszaélés gyanúját veti fel. Ez egyenlő mértékben vonatkozik minden olyan tagra/résztvevőre és felhasználóra, amely közvetlen piaci elérést, illetve szponzorált

elérési szolgáltatást nyújt.

d) A közvetlen piaci elérési, illetve szponzorált elérési szolgáltatás nyújtását megelőző átvilágítás

82. A kereskedési platformoknak elő kell írniuk tagjaik/résztvevőik és felhasználóik számára, hogy végezzék el azon ügyfelek átvilágítását, amelyek részére közvetlen piaci elérési, illetve szponzorált elérési szolgáltatást nyújtanak. Az ajánlás 89. pontjával összhangban, a leendő közvetlen piaci eléréssel, illetve szponzorált eléréssel rendelkező ügyfelek átvilágítását a befektetési vállalkozásnak kell elvégeznie.

e) Hozzáférési jogok

83. Abban az esetben, ha a szabályozott piac vagy MTF nincs meggyőződve arról, hogy a szponzorált elérés összhangban van a tisztességes és rendezett kereskedelemre vonatkozó szabályaival és eljárásaival, a kereskedési platformoknak el kell utasítaniuk a tagjuk/résztvevőjük vagy felhasználójuk által benyújtott, szponzorált elérési szolgáltatás ügyfelük részére történő nyújtásának engedélyezésére vonatkozó kérelmeket. Az ügyletkötés előtti kontroll nélküli szponzorált eléréssel kapcsolatban lásd jelen ajánlás II/8. részét.

f) Megbízások nyomon követése

84. Az ajánlás II/3. részében, piacaik nyomon követésével kapcsolatban előírt kötelezettségeik részeként a kereskedési platformoknak ellenőrizniük kell tagjaik/résztvevőik szponzorált elérést használó ügyfeleinek a rendszereikbe küldött megbízásait.

g) Lehetséges beavatkozások szponzorált elérés esetében

85.

ga) A kereskedési platformoknak fel kell függeszteniük vagy vissza kell vonniuk az egyszer már megadott szponzorált elérési engedélyt, amennyiben a szabályozott piac vagy MTF nincs meggyőződve arról, hogy a további elérés összhangban lenne a tisztességes és rendezett kereskedelemre vonatkozó szabályaival és eljárásaival.

gb) A kereskedési platformoknak képesnek kell lenniük arra, hogy az adott személy hozzáférését szponzoráló tagok vagy résztvevők megbízásaitól függetlenül letiltsák egy szponzorált elérésen keresztül kereskedést folytató személy megbízásait oly módon, hogy a piachoz szponzorált elérési szolgáltatáson keresztül hozzáférő ügyfelekhez egyedi ügyfélazonosítót rendelnek hozzá.

gc) A kereskedési platformoknak képesnek kell lenniük arra, hogy szükség esetén felülvizsgálják tagjaiknak/résztvevőiknek vagy felhasználóiknak a szponzorált elérési vagy közvetlen piaci elérési szolgáltatást használó ügyfeleire vonatkozó belső kockázati felügyeleti rendszereit.

h) Nyilvántartások vezetése

86. A kereskedési platformoknak nyilvántartást kell vezetniük a közvetlen piaci elérésre,

illetve szponzorált elérésre vonatkozó szabályokról és eljárásokról, valamint a szponzorált elérésen keresztül végrehajtott kereskedéssel kapcsolatos bármely jelentős eseményről. A nyilvántartásoknak megfelelően részletesnek kell lenniük ahhoz, hogy a Felügyelet számára lehetővé tegyék a kereskedési platformra vonatkozó kötelezettségek betartásának nyomon követését. Az MTF-eknek és szabályozott piacot működtető piacműködtetőknek, valamint befektetési vállalkozásoknak legalább öt évig meg kell őrizniük nyilvántartásaikat.

II/8. A közvetlen piaci elérési, illetve szponzorált elérési szolgáltatást nyújtó befektetési vállalkozásokra vonatkozó szervezeti követelmények

Általános elvárás

87. Az ügyfeleknek közvetlen piaci elérési, illetve szponzorált elérési szolgáltatást nyújtó befektetési vállalkozások felelősséggel tartoznak az ezen ügyfelek által folytatott kereskedésért. Olyan intézkedéseket és eljárásokat kell kialakítaniuk, amelyek révén biztosítani tudják, hogy az adott ügyfelek által folytatott kereskedés összhangban legyen azon kereskedési platformok szabályaival és eljárásaival, ahová ezek az ügyfelek megbízásaikat továbbítják, és amelyek lehetővé teszik, hogy a befektetési vállalkozás teljesítse a nemzeti és a vonatkozó uniós jogszabályokban előírt kötelezettségeit.

Részletes elvárások

88. Az általános elvárásból következően a befektetési vállalkozásoknak legalább a következőket figyelembe kell venniük:

a) A közvetlen piaci eléréssel, illetve szponzorált eléréssel rendelkező ügyfelek átvilágítása

89. A befektetési vállalkozásoknak eljárásokkal kell rendelkezniük a leendő, közvetlen piaci elérési, illetve szponzorált elérési szolgáltatást igénybe vevő ügyfeleknek az adott ügyfelek jellegéből, leendő kereskedési tevékenységük mértékéből és összetettségéből, valamint a nyújtott szolgáltatásból adódó kockázatok megfelelő átvilágítására. Az átvilágítás adott esetben a következőkre terjedhet ki: milyen képzettséggel és kompetenciával rendelkeznek a megbízásokat rögzítő személyek, milyen kontrollmechanizmusok vannak érvényben a megbízások rögzítését célzó hozzáférés tekintetében, hogyan állapították meg a műveletek és hibák kezelésével kapcsolatos felelősségi köröket, milyen mintákat követett az ügyfél eddigi kereskedési gyakorlata során és milyen volt eddigi kereskedési tevékenysége (amennyiben rendelkezésre áll ez az információ), valamint hogy képes-e az ügyfél teljesíteni a vállalkozás felé vállalt kötelezettségeit. Az átvilágítási folyamat során a befektetési vállalkozások megvizsgálhatják, hogy a leendő ügyfél tevékenységét irányelv, egy tagállam nemzeti törvényei vagy egy harmadik ország törvényei szabályozzák-e, illetve azt is, hogy az illetékes hatóságok és egyes kereskedési platformok milyen fegyelmi intézkedéseket fogantatosítottak velük szemben. Az átvilágítás eredményét rendszeres időközönként felül kell vizsgálni.

b) Ügyletkötés előtti ellenőrzések

90.

ba) Az automatizált kereskedési környezetben megvalósított tisztességes és rendezett kereskedés előmozdítását célzó, a befektetési vállalkozásokra vonatkozó szervezeti követelményekről szóló II/4. rész második bekezdésében tárgyalt, közvetlen piaci eléréssel,

illetve szponzorált eléréssel rendelkező ügyfelek megbízásainak ügyletkötés előtti ellenőrzése magában foglalja a bizonyos paramétereken kívül eső megbízások beépített és automatikus elutasítását.

bb) Teljes mértékben egyértelművé kell tenni, hogy egyedül a befektetési vállalkozás jogosult az ügyletkötés előtti ellenőrzések paramétereinek módosítására (azaz meg kell akadályozni, hogy a közvetlen piaci eléréssel, illetve szponzorált eléréssel rendelkező ügyfél módosíthassa azokat).

bc) A közvetlen piaci elérést, illetve szponzorált elérést biztosító befektetési vállalkozások az ügyletkötés előtti és utáni ellenőrzésekhez használhatnak a saját tulajdonukat képező eljárásokat, beszállítótól vásárolt kontrollalkalmazásokat, valamint kiszervezett szolgáltatótól származó vagy maga a platform által biztosított kontrollmechanizmusokat (vagyis az alkalmazott kontrollmechanizmusok nem lehetnek azonosak azokkal, amelyeket a közvetlen piaci eléréssel, illetve szponzorált eléréssel rendelkező ügyfél használ). Ugyanakkor mindegyik esetben a befektetési vállalkozást terheli a felelősség az alkalmazott kontrollmechanizmusok eredményességéért, és kizárólag a vállalkozás felelősségi körébe tartozik a kulcsfontosságú paraméterek meghatározása.

c) Előzetes kontroll és szűrés nélküli piaci elérés

91. A Felügyelet elvárja, hogy a szabályozott piacokat és MTF-eket csak előzetes kontroll és szűrés után lehessen elérni. A szponzorált eléréssel rendelkező ügyfeleknek sem lehet lehetővé tenni, hogy a kereskedési platform felé úgy küldjenek megbízásokat, hogy azok nem mentek keresztül a befektetési vállalkozás ügyletkötés előtti ellenőrzésén.

d) Nyomon követés

92.

da) A megbízások (és köztük a piacokon átnyúló ügyletekre vonatkozó megbízások) tekintetében a II/4. rész értelmében a befektetési vállalkozások által elvégzendő nyomon követésnek ki kell terjednie minden egyes megbízásra, ideértve a közvetlen piaci eléréssel, illetve szponzorált eléréssel rendelkező ügyfelektől beérkező megbízásokat is. Hasonlóképpen azoknak a rendszereknek, amelyeknek használatát a II/6. rész a lehetséges piaci visszaéléseknek (különösen piacbefolyásolás) felderítése céljából a befektetési vállalkozások számára előírja, szintén ki kell terjedniük a közvetlen piaci eléréssel, illetve szponzorált eléréssel rendelkező ügyfelek megbízásaira és az általuk végrehajtott ügyletekre is.

db) E kötelezettségek betartása érdekében a befektetési vállalkozásoknak képesnek kell lenniük arra, hogy a vállalkozás többi megbízásától és ügyletétől elkülönítve azonosítani tudják a közvetlen piaci eléréssel, illetve szponzorált eléréssel rendelkező ügyfelek megbízásait és ügyleteit.

dc) A befektetési vállalkozásoknak szintén képesnek kell lenniük arra, hogy azonnal felfüggeszék az egyes, közvetlen piaci eléréssel, illetve szponzorált eléréssel rendelkező ügyfelek kereskedését.

e) A felek jogai és kötelezettségei

93. A befektetési vállalkozásoknak egyértelműen meg kell határozniuk mindkét félnek a közvetlen piaci elérést, illetve szponzorált elérést biztosító szolgáltatás tekintetében fennálló jogait és kötelezettségeit.

f) Nyilvántartások vezetése

94. A befektetési vállalkozásoknak legalább öt évig meg kell őrizniük a fenti, a)–e) pontokban foglaltakra vonatkozó nyilvántartásaikat, és ezeknek a nyilvántartásoknak megfelelően részletesnek kell lenniük ahhoz, hogy a Felügyelet számára lehetővé tegyék a vállalkozásokra vonatkozó kötelezettségek betartásának nyomon követését. Ennek keretében legalább a közvetlen piaci elérési, illetve szponzorált elérési szolgáltatást igénybe vevő potenciális ügyfelek átvilágításának és annak későbbi felülvizsgálatainak az eredményeit, valamint mindkét félnek a közvetlen piaci elérési, illetve szponzorált elérési szolgáltatással kapcsolatos jogait és kötelezettségeit rögzíteni kell.

III. Záró rendelkezések

95. Az ajánlás a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény 21. § c) pontja szerint kiadott – kötelező erővel nem rendelkező – szabályozó eszköz, amely ismerteti a Felügyelet jogalkalmazási gyakorlatának alapjait.

96. Az ajánlás az intézményekre nézve kötelező erővel nem rendelkezik, de az annak való megfelelést a Felügyelet az általa felügyelt intézmények körében, a jogszabályi előírások betartásának ellenőrzése keretében értékeli.

97. A Felügyelet felhívja a figyelmet arra, hogy az intézmény az ajánlás tartalmát szabályzatai részévé teheti. Ebben az esetben az intézmény jogosult feltüntetni, hogy a szabályzatában foglaltak megfelelnek a Felügyelet elnöke által kiadott vonatkozó ajánlásnak.

98. Az ajánlás alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezéseket a melléklet tartalmazza.

99. Az ajánlásban foglalt elvek gyakorlati megvalósítását a Felügyelet ellenőrizni fogja, összhangban az általános európai felügyeleti gyakorlattal.

100. A Felügyelet jelen ajánlás átvételét és alkalmazását 2013. március 1-jétől várja el az érintett intézményektől.

***

Melléklet

A jelen PSZÁF elnöki ajánlás tárgyához kapcsolódó, eddig kiadott hazai jogszabályok, felügyeleti ajánlások, egyéb normák, valamint nemzetközi előírások

- A befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény
- A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény
- A piacbefolyásolásra utaló magatartások vizsgálatakor figyelembe veendő körülményekről, az elfogadott piaci gyakorlat megállapításának folyamatáról, valamint a bennfentes információ nyilvánosságra hozatalának jogos érdekből történő késleltetésével kapcsolatos szabályokról szóló 28/2005. (VIII. 26.) PM rendelet
- A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 1/2012 (I.6.) számú ajánlása a kereskedési tevékenység során felmerülő működési kockázatok kezeléséről
- A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete Felügyeleti Tanácsának 11/2006. (XII.14.) számú ajánlása a belső védelmi vonalak kialakításáról és működtetéséről
- A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete Felügyeleti Tanácsának 5/2006 (VII.6.) számú ajánlása a bennfentes kereskedelemre és piacbefolyásolásra utaló ügyletek bejelentéséről
- Az Európai Parlament és a Tanács 2004/39/EK irányelve (2004. április 21.) a pénzügyi eszközök piacairól, a 85/611/EGK és a 93/6/EGK tanácsi irányelv és a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 93/22/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről
- A Bizottság 2006/73/EK irányelve (2006. augusztus 10.) a 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a befektetési vállalkozások szervezeti követelményei és működési feltételei, valamint az irányelv alkalmazásában meghatározott kifejezések tekintetében történő végrehajtásáról
- A Európai Parlament és a Tanács 2003/6/EK irányelve (2003. január 28.) a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról (piaci visszaélés)
- A Bizottság 2004/72/EK irányelve (2004. április 29.) a 2003/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az elfogadott piaci gyakorlatok, az árualapú származtatott ügyletekre vonatkozó bennfentes információ fogalommeghatározása, a bennfentesek jegyzékének összeállítása, a vezető tisztségviselők ügyleteinek bejelentése és a gyanús ügyletek bejelentése tekintetében történő végrehajtásáról
- A kereskedési platformok és a befektetési vállalkozások és illetékes hatóságok által, automatizált kereskedési környezetben alkalmazandó rendszerekről és kontrollokról szóló ESMA iránymutatások (2012. február 24.)

2013. január 15.